

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 597/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval návrh [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej URBÁNI & Partners s. r. o., Skuteckého 17, Banská Bystrica, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Rastislav Urbáni, LL.M., na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce [REDACTED] č. 59/2015-OZ z 28. mája 2015 prijatého podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. a takto

r o z h o d o l :

Návrh [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 15. júla 2015 doručený návrh [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), zastúpenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Rastislav Urbáni, LL.M., na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“ alebo „obec“) č. 59/2015-OZ z 28. mája 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) vydaného podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“).

Z návrhu a priloženej dokumentácie vyplýva, že napadnutým rozhodnutím obecného zastupiteľstva bola navrhovateľke ako bývalej starostke obce, ktorej mandát na výkon funkcie zanikol 2. januára 2015 v zmysle čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, uložená pokuta v sume 2 774 € za to, že do 31. marca 2015 nepodala písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) za predchádzajúci kalendárny rok podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Navrhovateľka vo svojom návrhu okrem iného uvádza:

«V zmysle vyššie uvedeného uvádzam, že navrhovateľka bola starostkou obce [REDAKOVANÉ] odo dňa 13. 12. 2010 do dňa 02. 01. 2015, a teda bola verejným funkcionárom v zmysle čl. 3 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu.

Komisia na ochranu verejného záujmu pri OZ [REDAKOVANÉ] /ďalej len „Komisia“/ listom zo dňa 20. 04. 2015 vyzvala navrhovateľku na plnenie povinností v zmysle zákona o ochrane verejného záujmu /ďalej len „Výzva“/. Komisia vo Výzve konštatovala, že navrhovateľka ako starostka obce vo volebnom období 2010-2014 nepodala „písomné oznámenie o svojich príjmoch dosiahnutých uplynulých kalendárnych rokoch, z výkonu funkcie verejného funkcionára a o svojich majetkových pomeroch“. Z uvedeného dôvodu Komisia začala konanie voči navrhovateľke za nesplnenie povinností v zmysle čl. 7 ods. 1

zákona o ochrane verejného záujmu a stanovila jej lehotu 15 dní odo dňa doručenia Výzvy na to, aby sa k predmetu Výzvy vyjadrila.

Odpoveďou zo dňa 29. 04. 2015 navrhovateľa reagovala na predmetnú Výzvu s tým, že Komisii preukázala plnenie povinností v zmysle čl. 7 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu počas výkonu svojej funkcie a to tým, že prílohami jej odpovede na Výzvu boli fotokópie uzatvorených obálok obsahujúcich jej oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za roky 2010, 2011, 2012, 2013, ktorých prevzatie podpísal prednosta Obecného úradu, p. [REDAKOVANÉ]. Poukazujem na to, že prednosta obecného úradu podľa § 17 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obecný úrad vedie a organizuje jeho prácu....

Následne už navrhovateľka ani zo strany Komisie ani obecným zastupiteľstvom kontaktovaná nebola, a teda nikto od nej nepožadoval ďalšie vysvetlenie. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka si splnila svoju povinnosť v zmysle čl. 7 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu aj za rok 2014, adresovala Komisii list zo dňa 19. 06. 2015, v ktorom uviedla, že podala oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov aj za rok 2014, a to konkrétne dňa 30. 12. 2014, ktoré prevzal tak ako v predchádzajúcich rokoch prednosta obecného úradu, p. [REDAKOVANÉ]. ...

Dňa 03. 07. 2015 bolo navrhovateľke doručené napadnuté rozhodnutie, v ktorom Obecné zastupiteľstvo Obce [REDAKOVANÉ] konštatuje porušenie ust. čl. 7 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu tým, že navrhovateľka nepodala v lehote do 31. 03. 2015 písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok, čo sa však nezakladá na pravde. Dôkazom je fotokópia uzatvorenej obálky obsahujúcej oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov navrhovateľky za rok 2014, ktorú prebral vyššie uvedený prednosta obecného úradu dňa 30. 12. 2014. Nebolo teda chybou navrhovateľky, že predmetné oznámenie za rok 2014 sa nedostalo do dispozície Komisie, ani obecného zastupiteľstva. ...

Ďalej mám za to, že Komisia ako orgán, ktorému sa podávajú oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov podľa čl. 7 ods. 5 písm. a) zákona o ochrane verejného záujmu, procesne pochybila, keď v liste zo dňa 20. 04. 2015 podľa čl. 9 ods. 4 zákona o ochrane verejného záujmu vyzývala navrhovateľku na vyjadrenie sa k predmetu

výzvy. Nešlo totiž o kompetenciu Komisie, ale obecného zastupiteľstva, ktoré tak malo urobiť po podaní podnetu Komisie na začatie konania. Uvedené vyplýva z čl. 9 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane verejného záujmu, ktorý hovorí, že konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonáva obecné zastupiteľstvo, ak ide o verejných funkcionárov uvedených v čl. 2 ods. 1 písm. o) a p) zákona o ochrane verejného záujmu, ktorými sú aj starostovia obcí.

Vzhľadom k tomu, že obecné zastupiteľstvo si nesplnilo svoju povinnosť v zmysle čl. 9 ods. 4 zákona o ochrane verejného záujmu, a síce neumožnilo navrhovateľke ako verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa viedlo konanie, aby sa k podnetu vyjadrila, neboli dodržané procesné zásady zaručujúce právo navrhovateľky na spravodlivý proces garantované v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Uvedené pochybenie obecného zastupiteľstva následne viedlo k nesprávnemu posúdeniu skutkového stavu veci a prijatiu rozhodnutia, ktoré trpí jednak hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi vadami, a preto je nepreskúmateľné a nevykonateľné. Je dôvodné sa domnievať, že keby obecné zastupiteľstvo splnilo svoju povinnosť v zmysle čl. 9 ods. 4 zákona o ochrane verejného záujmu a dalo navrhovateľke možnosť sa k predmetnému konaniu vyjadriť, táto by informovala o skutočnosti, že oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2014 riadne odovzdala, a teda si svoju povinnosť v zmysle čl. 7 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu splnila.

Svoje tvrdenie opieram o nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 356/08 z 10. 12. 2008, ktorým bolo rozhodnuté tak, že Ústavný súd SR predtým ako pristúpi k posúdeniu, či sa dotknutý verejný funkcionár dopustil konania, ktoré je v rozpore so zákonom o ochrane verejného záujmu, musí prioritne posúdiť, či je preskúmateľné (čo sa týka formy) samotné rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade obecného zastupiteľstva). Konkrétne hovorí, že... pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti. V konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 1/07 už Ústavný súd SR zdôraznil, že z jeho postavenia ako nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 Ústavy SR) musí pri

uplatňovaní svojej právomoci brať na zreteľ aj dodržiavanie procesných zásad zaručujúcich právo na spravodlivý proces garantované čl. 46 Ústavy SR...“.»

Navrhovateľka považuje napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva vzhľadom na nerešpektovanie princípov spravodlivého procesu za arbitrárne, keďže pred jeho vydaním „nemala možnosť vyjadriť sa obecnému zastupiteľstvu k podnetu, ktorým sa začalo voči nej konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Taktiež je potrebné konštatovať, že ak by navrhovateľka mala možnosť sa vyjadriť v zmysle čl. 9 ods. 4 zákona o ochrane verejného záujmu pred obecným zastupiteľstvom, preukázala by, že povinnosť v zmysle čl. 7 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu splnila, a teda by nedošlo k vydaniu napadnutého rozhodnutia.“.

Navrhovateľka spochybňuje aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva, poukazujúc na skutočnosť, že jej síce bola „zaslaná výzva na plnenie povinností zo dňa 20. 04. 2015, avšak táto obsahovala výzvu na vyjadrenie a nie možnosť dodatočne podať oznámenie, ako sa uvádza v napadnutom rozhodnutí. Navyše predmetnú výzvu zaslal neoprávnený orgán, a preto spochybňujem jej relevantnosť v celom rozsahu. Navyše z obsahu Výzvy jednoznačne vyplýva, že Komisia navrhovateľke vyčíta porušenie povinností v zmysle čl. 7 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu počas celého obdobia výkonu verejnej funkcie, t. j. od roku 2010, a nie porušenie predmetnej povinnosti za rok 2014, t. j. nepodanie oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov v lehote do 31. 03. 2015, tak ako sa uvádza v napadnutom rozhodnutí.“.

Na základe argumentácie uvedenej v návrhu sa navrhovateľka domáha, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva podľa § 73b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušil.

II.

Z návrhu a dokumentácie predloženej navrhovateľkou ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

1. Komisia na ochranu verejného záujmu (ďalej len „komisia“) zriadená obecným zastupiteľstvom vo výzve z 20. apríla 2015 adresovanej navrhovateľke vykonávajúcej funkciu starostky obce od 13. decembra 2010 do 2. januára 2015 uviedla, že táto *„ako starostka obce vo volebnom období 2010-2014... nepodala písomné oznámenie o svojich príjmoch dosiahnutých v uplynulých kalendárnych rokoch z výkonu funkcie verejného funkcionára a o svojich majetkových pomeroch. Z uvedeného dôvodu komisia na ochranu verejného záujmu začala konanie voči Vašej osobe za nesplnenie si povinností. Komisia podľa čl. 9 ods. 4 cit. zák. Vás týmto vyzýva, aby ste sa vyjadrili k predmetu tejto výzvy v lehote do 15 dní odo dňa doručenia.“*.

2. Sťažovateľka v podaní doručenom komisii 6. mája 2015 v odpovedi na výzvu z 20. apríla 2015 uviedla, že oznámenia predkladala pravidelne počas vykonávania funkcie starostky obce, pričom *„Počas volebného obdobia 2010-2014 som tieto odovzdala v kancelárii prednostu obecného úradu. Pán prednosta ich uložil do trezoru a následne boli s ostatnými materiálmi potrebnými na prerokovanie komisii postúpené dotknutým komisiám. Ako s týmito dokladmi komisia ďalej nakladala, mi nie je známe.“*. Prílohou podania doručeného komisii 6. mája 2015 boli fotokópie *„uzatvorených obálok obsahujúcich... oznámenie verejného funkcionára za rok 2010, 2011, 2012, 2013 – 4X“*.

3. V podaní z 19. júna 2015 adresovanom komisii navrhovateľka uviedla, že *«„oznámenie“ za rok 2014, ktoré som po uplynutí volebného obdobia mala podať, som tiež podala v kancelárii prednostu Obecného úradu [REDAKOVANÉ] dňa 31. 12. 2014 a to z toho dôvodu, že dňa 02. 01. 2015 som už odovzdávala funkciu starostu novozvolenému starostovi. Moje konanie odôvodňujem tým, že som nemohla v tom čase vedieť, či sa*

predmetná komisia včas zriadi a chcela som mať istotu, že oznámenie je bezpečne uložené na obecnom úrade pre ďalšie spracovanie. Pán prednosta OcÚ s „oznámením“ naložil, ako ostatné roky.».

4. V uznesení obecného zastupiteľstva č. 59/2015-OZ z 28. mája 2015 sa uvádza, že obecné zastupiteľstvo prerokovalo „konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov voči bývalej starostke obce... a rozhodlo 1. V konaní podľa čl. 9 zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov... rozhodnutím, ktorým sa bývalej starostke obce... za porušenie čl. 7 ods. 1 Ústavného zákona, ktorého sa dopustila tým, že nepodala v lehote do 31. marca 2015 písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok, ukladá podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) Ústavného zákona pokuta vo výške 2.744,- €, ako 1/12 jej ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie, ktorú je povinná uhradiť do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia.“.

5. Napadnutým rozhodnutím obecné zastupiteľstvo rozhodlo, že „[REDACTED], bytom [REDACTED], bývalá starostka obce [REDACTED], ktorej mandát zanikol dňa 2. 1. 2015 porušila čl. 7 ods. 1 Ústavného zákona tým, že nepodala v lehote do 31. marca 2015 písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok, za ktoré sa jej podľa článku 9 ods. 10 písm. a) Ústavného zákona ukladá pokuta vo výške 2.774,- € (slovom dvetisíc sedemsto sedemdesiat štyri eur) ako 1/12 jej ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie. [REDACTED] je povinná zaplatiť uvedenú pokutu do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia v hotovosti do pokladne obce alebo na účet...“.

6. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa v súvislosti s obranou navrhovateľky, že si ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu ustanovenú povinnosť včas splnila, uvádza:

«Tým, že [REDAKOVANÉ] bývalá starostka obce [REDAKOVANÉ] nepodala oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov /ďalej len „oznámenie“/ v stanovenej lehote a ani do dňa konania obecného zastupiteľstva ani napriek výzve zo dňa 20. 04. 2015, porušila ustanovenie čl. 7 ods. 1 Ústavného zákona. Obecné zastupiteľstvo v [REDAKOVANÉ] začalo voči bývalej starostke obce, podľa čl. 9 Ústavného zákona na základe podnetu komisie OZ konanie na ochranu verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov na zasadnutí OZ konanom dňa 28. 05. 2015. Za porušenie čl. 7 ods. 1 sa podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) Ústavného zákona ukladá pokuta v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, čo je 1/12 z jej ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok. Ročný príjem bývalej starostky obce za výkon verejnej funkcie za predchádzajúci kalendárny rok sa rovná sume 33.288,-. Obecné zastupiteľstvo v [REDAKOVANÉ] na svojom zasadnutí konanom dňa 28. 5. 2015 na základe podnetu komisie na ochranu verejného záujmu na základe zápisnice komisie zo dňa 16. 4. 2015 a 21. 5. 2015 ako i na základe vyjadrenia [REDAKOVANÉ] zo dňa 6. 5. 2015 má za preukázané, že bývalá starostka obce [REDAKOVANÉ], porušila čl. 7 ods. 1 Ústavného zákona tým, že nepodala oznámenie v zákonom stanovenej lehote. Za toto porušenie sa jej ukladá rozhodnutím prijatým nadpolovičnou väčšinou hlasov poslancov OZ v [REDAKOVANÉ] pokuta vo výške v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, t. j. 1/12 z jej ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. V konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov boli vo vzťahu bývalej starostke dodržané princípy spravodlivého procesu, bola jej daná možnosť vyjadriť sa k veci, ako aj na dodatočné podanie oznámenia čo ona nerešpektovala.»

7. Napadnuté rozhodnutie bolo navrhovateľke doručené 3. júla 2015.

III.

V súlade s čl. 9 ods. 1 písm. b) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonáva obecné zastupiteľstvo, ak ide o verejných funkcionárov uvedených v čl. 2 ods. 1 písm. o) a p).

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. o) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu sa tento ústavný zákon vzťahuje na funkcie starostov obcí.

V súlade s čl. 9 ods. 2 písm. b) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu orgán, ktorý uskutočňuje konanie podľa odseku 1, začne konanie na základe riadne odôvodneného podnetu, z ktorého je zrejmé, kto ho podáva, ktorého verejného funkcionára sa týka, a čo sa namieta.

Podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu proti rozhodnutiu orgánu podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) až d) môže dotknutý verejný funkcionár do 15 dní od doručenia rozhodnutia... ktorým bola uložená pokuta, podať návrh na preskúmanie rozhodnutia na ústavný súd. Podanie návrhu má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takého rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

V súlade s § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa uznesenia sp. zn. PLz. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona o ústavnom súde o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu sa aj na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z právnej povahy inštitútu predbežného prerokovania návrhu podľa § 25 zákona o ústavnom súde vyplýva, že obdobné právne dôsledky ako potvrdenie napadnutého rozhodnutia má aj odmietnutie návrhu pri jeho predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ku ktorému môže dôjsť aj vtedy, ak ústavný súd zistí, že dôvody, pre ktoré navrhovateľ namieta dotknuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva, sú zjavne neopodstatnené.

Ako vyplýva z § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obecného zastupiteľstva, je jednoznačne obmedzený výlučne na posúdenie konania navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti vyplývajúce pre neho z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ďalším krokom determinujúcim konanie ústavného súdu o opravnom prostriedku je konkrétne rozhodnutie príslušného orgánu, a v neposlednom rade je ním návrh navrhovateľa, ktorým žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie preskúmal.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí navrhovateľ preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s týmito ustanoveniami ústavného zákona, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z citovaného ústavného zákona neporušil, a preto nebol dôvod, aby mu bola uložená pokuta.

Navrhovateľka sa domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva z dôvodu, že obsahuje tak hmotnoprávne, ako aj procesnoprávne nedostatky, pričom argumentuje predovšetkým tým, že *„Komisii preukázala plnenie povinností v zmysle čl. 7 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu počas výkonu svojej funkcie a to tým, že prílohami jej odpovede na Výzvu boli fotokópie uzatvorených obálok obsahujúcich jej oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za roky 2010, 2011, 2012, 2013, ktorých prevzatie podpísal prednosta Obecného úradu.“*

Na preukázanie pravdivosti svojho tvrdenia, podľa ktorého si svoju povinnosť vyplývajúcu z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu splnila aj za rok 2014,

navrhovateľka v konaní pred ústavným súdom predložila čestné vyhlásenie bývalého prednostu obecného úradu obce z 27. júla 2015 s notárskym osvedčením pravosti jeho podpisu, z ktorého okrem iného vyplýva, že «... dňa 30. 12. 2014 som prevzal neporušenú obálku s označením „Oznámenie verejného funkcionára za rok 2014“, pričom túto po prevzatí uložil do trezoru a spoločne s ostatnými materiálmi predložil na prerokovanie predmetnej komisii.».

Súčasťou príloh k návrhu je aj „fotokópia uzatvorenej obálky obsahujúcej oznámenie funkcií zamestnaní, činností a majetkových pomerov klientky za rok 2014“.

Za procesnoprávny nedostatok konania považuje navrhovateľka výzvu komisie 20. apríla 2015, ktorá bola podľa jej tvrdenia v rozpore s čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, keďže táto „kompetencia patrí obecnému zastupiteľstvu, a nie samotnej komisii“.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už zdôraznil, že zákonom ustanovená povinnosť orgánov verejnej moci dbať na splnenie zákonných náležitostí tak samotného výroku rozhodnutia, ako aj jeho odôvodnenia (vrátane zistenia skutkového stavu a jeho vyhodnotenia v dostatočnom rozsahu) predstavuje nielen jednu zo základných podmienok vydania ústavne konformného rozhodnutia, ale je tiež jedným zo základných znakov ústavou garantovaného postupu v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy a ochrany práv. To platí v celom rozsahu aj pre rozhodnutia vydané v konaní podľa čl. 9 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (m. m. IV. ÚS 278/08).

Ústavný súd pripomína aj ďalšie právne názory vyplývajúce zo svojej doterajšej judikatúry (I. ÚS 356/08), v ktorej sa poukazuje na organickú vnútornú väzbu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, a čl. 46 ods. 2 ústavy, podľa ktorého kto tvrdí, že bol

na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak, pričom z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Ústavný súd považuje taktiež za potrebné upriamiť pozornosť aj na čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou. Citované ustanovenie ústavy má v štruktúre ústavných noriem charakter generálneho princípu výkladu a uplatňovania práva, pričom z jeho textu vyplýva, že sa vzťahuje aj na výklad a uplatňovanie ústavných zákonov. Preto aj príslušné ustanovenia ústavného zákona o ochrane verejného záujmu treba vykladať a uplatňovať tak, aby ich výklad a aplikácia boli v súlade s ústavou, t. j. aj v súlade s obsahom a kvalitou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovanú čl. 46 ods. 1 ústavy.

V súlade s doteraz uvedeným je v tomto konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzení rozporu záujmov povinnosťou navrhovateľky preukázať, že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu neporušila, a preto nebol ani dôvod na to, aby jej bola uložená pokuta.

Právny záver vyslovený ústavným súdom vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 174/09 založený na tom, že dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že oznámenie podľa príslušných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu bolo podané riadne a včas, spočíva na dotknutom verejnom funkcionárovi, je aplikovateľný aj na vec navrhovateľky (pozri aj uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 635/2012 zo 14. decembra 2012).

Navrhovateľka v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzení rozporu záujmov na výzvu komisie z 20. apríla 2015 síce v podaní

doručenom komisii 6. mája 2015 tvrdila, že oznámenia „*počas volebného obdobia 2010-2014*“ predkladala pravidelne, pričom ich odovzdala v kancelárii prednostu obecného úradu obce, k podaniu však pripojila len „*fotokópie uzatvorených obálok obsahujúcich oznámenia verejného funkcionára za rok 2010, 2011, 2012, 2013*“, teda nie „*fotokópiu obálky obsahujúcej oznámenie verejného funkcionára za rok 2014*“, ktorú predložila až v konaní pred ústavným súdom, spolu s čestným vyhlásením prednostu obecného úradu obce.

Za týchto okolností záver obecného zastupiteľstva vyjadrený v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého navrhovateľka tým, že nepodala oznámenie v ustanovenej lehote a ani do dňa konania zasadnutia obecného zastupiteľstva (28. mája 2015, pozn.), a to aj napriek výzve z 20. apríla 2015, porušila povinnosť vyplývajúcu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, nie je podľa názoru ústavného súdu svojvoľný, príp. zjavne neodôvodnený.

Navrhovateľka svoju argumentáciu týkajúcu sa údajného včasného doručenia oznámenia za rok 2014 uplatnila už v rámci konania pred komisiou v odpovedi na jej výzvu z 20. apríla 2015. V uvedenom konaní to bola práve navrhovateľka, ktorá bola zaťažená dôkazným bremenom preukázania podania predmetného oznámenia komisii, ktoré však v súvislosti s tvrdením, že toto oznámenie za rok 2014 prevzal prednosta obecného úradu obce, ani neuniesla, keďže na výzvu komisie z 20. apríla 2015 a ani do dňa rozhodnutia obecného zastupiteľstva nepredložila žiadny relevantný dôkaz, ktorý by dané tvrdenie preukázal.

Čestné vyhlásenie prednostu obecného zastupiteľstva obce predložené navrhovateľkou ako príloha jej návrhu doručeného ústavnému súdu, ktorým sa domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia, nemôže postačovať podľa názoru ústavného súdu na preukázanie skutočnosti, že si navrhovateľka splnila povinnosť ustanovenú v § 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, a týmito dôkazmi nemožno taktiež relevantným spôsobom vyvrátiť ani spochybniť zistenia obecného zastupiteľstva uvedené

v napadnutom rozhodnutí. Ústavný súd považuje v nadväznosti na uvedené predmetnú argumentáciu navrhovateľky za účelovú, a to aj s prihliadnutím na zjavne sa rozchádzajúci dátum prevzatia oznámenia za rok 2014 prednostom obecného úradu obce (v čestnom vyhlásení prednostu obecného úradu obce sa uvádza, že oznámenie za rok 2014 bolo ním prevzaté 30. decembra 2014) a dátum, ktorý uvádza navrhovateľka (v jej podaní z 19. júna 2015 adresovanom komisii sa uvádza, že oznámenie za rok 2014 v kancelárii prednostu obecného úradu obce podala 31. decembra 2014).

K procesnoprávnej námietke navrhovateľky, v zmysle ktorej komisia nebola oprávnená na to, aby jej preložila výzvu podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ústavný súd považuje za potrebné poukázať na relevantné právne normy.

Podľa § 15 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o obecnom zriadení sú komisie zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom.

Podľa § 15 ods. 3 zákona o obecnom zriadení zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu orgán podľa odseku 1 (obecné zastupiteľstvo, pozn.) umožní verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie, aby sa vyjadril k podnetu; ak je to potrebné, vykoná ďalšie dokazovanie.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu oznámenie podľa odseku 1 podáva starosta obce komisii obecného zastupiteľstva. Členom tejto komisie

môže byť iba poslanec obecného zastupiteľstva. Ak sú v obecnom zastupiteľstve zástupcovia politických strán a politických hnutí alebo nezávislí poslanci, komisia je zložená z jedného zástupcu každej politickej strany alebo politického hnutia a jedného zástupcu nezávislých poslancov. Komisia musí mať aspoň troch členov; ak sa tento počet nedosiahne týmto spôsobom, doplní sa počet členov komisie o zástupcu politickej strany alebo politického hnutia s najvyšším počtom poslancov.

K základným požiadavkám ústavou zaručeného postupu orgánu verejnej správy v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov patrí možnosť daná verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa takéto konanie vedie, vyjadriť sa k podnetu, z ktorého vyplývajú skutočnosti týkajúce sa (ne)porušenia povinností vyplývajúcich z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Táto požiadavka nachádza svoju reálnu právnu fixáciu v čl. 9 ods. 4 citovaného ústavného zákona.

Z príloh priložených k návrhu vyplýva, že výzvu podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu urobila komisia 20. apríla 2015. Na túto výzvu navrhovateľka riadne reagovala podaním adresovaným komisii a doručeným obecnému úradu obce 6. mája 2015. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že obecné zastupiteľstvo sa podaním navrhovateľky adresovaným komisii zaoberalo a aj na základe neho dospelo k záveru o tom, že navrhovateľka nepodala oznámenie v ustanovenej lehote a ani do dňa konania zasadnutia obecného zastupiteľstva, čím porušila povinnosť vyplývajúcu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Ústavný súd v nadväznosti na dosiaľ uvedené zdôrazňuje, že pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomíňať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti.

Navrhovateľka vo svojej argumentácii spája procesnoprávny nedostatok konania, ktorý spočíva v tom, že výzvu na vyjadrenie sa k podnetu jej zaslala komisia, a nie obecné zastupiteľstvo, s právnym následkom spočívajúcim v odňatí jej práva vyjadriť sa k veci. Táto argumentácia sama osebe nemôže v konaní pred ústavným súdom obstáť. Ústavný súd nespochybňuje, že navrhovateľku na vyjadrenie k podnetu podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyzvala komisia, a nie obecné zastupiteľstvo. Uvedená skutočnosť však sama osebe nepredstavuje procesné pochybenie takej intenzity, ktoré by mohlo spochybniť ústavnú akceptovateľnosť napadnutého rozhodnutia, resp. postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Dôležité pre naplnenie účelu čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je predovšetkým to, aby bolo verejnému funkcionárovi umožnené vyjadriť sa k podnetu, a tiež to, aby sa toto vyjadrenie verejného funkcionára dostalo do dispozičnej sféry obecného zastupiteľstva pred rozhodnutím vo veci, t. j. vydaním rozhodnutia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmov; tieto skutočnosti nie sú vo veci navrhovateľky spochybnené. Navyše treba vziať do úvahy tiež skutočnosť, že komisia je iniciatívnym orgánom zriadeným obecným zastupiteľstvom práve na plnenie úloh vyplývajúcich z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorá pozostáva výhradne z poslancov obecného zastupiteľstva.

Pokiaľ navrhovateľka namieta všeobecnosť výzvy komisie z 20. apríla 2015, ústavný súd poznamenáva, že konštatovanie komisie, z ktorého vyplýva, že navrhovateľka „vo volebnom období 2010-2014 nepodalala oznámenie o svojich príjmoch“, je dostačujúce na prijatie záveru o tom, že táto výzva sa vzťahovala aj na splnenie povinnosti navrhovateľky ako starostky obce vykonávajúcej svoju verejnú funkciu v rokoch 2010 až 2014, teda vrátane povinnosti podať písomné oznámenie za výkon verejnej funkcie v roku 2014.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že námietky navrhovateľky voči napadnutému rozhodnutiu sú zjavne neodôvodnené a nezakladajú také dôvody

na spochybňovanie napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva, ktoré by bolo potrebné posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie. Ústavný súd preto návrh navrhovateľky ako celok odmietol už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2015